

การพัฒนาความพร้อมในการเผชิญกับสงครามพันทาง (Hybrid Warfare)
ของหน่วยกรมทหารราบที่ 3

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล

โดย

พันเอก ศิวตล ยาคคล้าย
รองผู้บังคับการกรมทหารราบที่ 13

วิทยาลัยการทัพบก

กันยายน 2563

บทคัดย่อ

ผู้วิจัย พันเอก ศิวดล ยาคาลัย
เรื่อง การพัฒนาความพร้อม ในการเผชิญกับสงครามพันทาง (Hybrid Warfare) ของหน่วยกรมทหารราบที่ 3
วันที่ กันยายน 2563 **จำนวนคำ :** 6,592 **จำนวนหน้า :** 17
คำสำคัญ พัฒนาความพร้อม, สงครามพันทาง, กรมทหารราบที่ 3
ชั้นความลับ ไม่มีชั้นความลับ

งานวิจัยเรื่อง การพัฒนาความพร้อมในการเผชิญกับสงครามพันทาง (Hybrid Warfare) ของหน่วยกรมทหารราบที่ 3 ได้จัดทำเพื่อวัตถุประสงค์ในการศึกษาต่อประเด็นที่สำคัญ คือ 1. สงครามพันทาง กระทบต่อการป้องกันประเทศและความมั่นคงอย่างไร 2. สภาพปัจจุบันของหน่วยกรมทหารราบที่ 3 รวมไปถึงกองทัพบกมีความพร้อมในการเผชิญกับสงครามพันทางอย่างไร 3. แนวทางพัฒนาหน่วยกรมทหารราบที่ 3 ให้พร้อมเผชิญกับสงครามพันทางควรเป็นอย่างไร

จากผลการวิจัยพบว่าสงครามพันทาง (Hybrid Warfare) เป็นรูปแบบการทำสงครามที่ไม่ยึดติดรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง ก่อให้เกิดผลกระทบต่อจุดอ่อนของพลังอำนาจของชาติ รวมถึงโครงสร้างพื้นฐานของประเทศเป้าหมาย ซึ่งเครื่องมือที่ฝ่ายคุกคามใช้ คือ การผสมผสานเครื่องมือต่างๆ ตามจังหวะทางยุทธการ สอดคล้องต่อเวลา พื้นที่ และวัตถุประสงค์ โดยนอกจากส่งผลกระทบต่อความมั่นคงถึงพลังอำนาจของชาติในทุกด้านแล้วยังส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงรูปแบบและการป้องกันประเทศที่สำคัญ คือ ยุทธศาสตร์ป้องกันประเทศของชาติ โครงสร้างองค์กร แผนพัฒนาเสริมสร้างกำลังกองทัพ การพัฒนาหลักนิยม การสร้างองค์ความรู้และทัศนคติของกำลังพล

สำหรับความพร้อมในการเผชิญกับสงครามพันทาง (Hybrid Warfare) สรุปได้ว่า ในระดับนโยบายมีความชัดเจนจากผู้บัญชาการทหารบกแล้ว ขณะเดียวกันในฝ่ายวิชาการก็ได้

ดำเนินการอย่างสอดคล้องทั้งมีประเด็นที่น่าสนใจว่ากองทัพบกสามารถประยุกต์ใช้และเคยผ่านสถานการณ์ที่มีสภาพแวดล้อมของ Hybrid Warfare มาแล้ว รวมทั้งยังมีการพัฒนาองค์ความรู้เข้าสู่การเรียนการสอนในหลักสูตรต่างๆ ของกองทัพบก จึงถือได้ว่ามีความประสานสอดคล้องกับในระดับนโยบายของกองทัพบก อย่างเห็นได้ชัด

โดยแนวทางการพัฒนาหน่วยกรมทหารราบที่ 3 คือควรต้องใช้ คู่มือการฝึกเพื่อเอาชนะในโลกที่มีความซับซ้อน FM 7-0 เป็นแนวทางหลักโดยต้องมีการเพิ่มเติมรายการกิจเฉพาะสำคัญต่อภารกิจซึ่งจะต้องออกแบบการฝึกไว้ในการฝึกตามวงรอบหรือการฝึก Unit School อีกทั้งต้องให้ความสำคัญกับ การพัฒนาคุณภาพชีวิต และการปลูกฝังอุดมการณ์ทางทหาร เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้กับหน่วยป้องกันการถูกโจมตีจาก Hybrid Warfare อีกด้วย รวมถึงในระดับนโยบายหรือฝ่ายวิชาการควรมีการพิจารณาในเรื่องการพัฒนาหลักนิยมและการต่อสู้เบ็ดเสร็จเต็มให้สอดคล้องกับรูปแบบภัยคุกคามปัจจุบัน การจัดคณะตรวจเยี่ยมหรือนำการฝึกให้ความรู้กับหน่วยรองของกองทัพบก เพื่อให้การฝึกเป็นมาตรฐานเดียวกัน กำลังพลมีความเข้าใจใน Hybrid Warfare ส่งผลให้กองทัพบกสามารถเผชิญกับสงครามพันทางได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กิตติกรรมประกาศ

เอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจากคณาจารย์วิทยาลัยการทัพบกทุกท่าน ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา พันเอก บุญสิน พาดกลาง อีกทั้งอาจารย์ที่ปรึกษา พันเอก ชนะชัย พลเตชา ที่ได้กรุณาให้ความรู้ แนวคิด คำแนะนำ และแนวทางที่เป็นประโยชน์ในการจัดทำเอกสารวิจัยส่วนบุคคล ทำให้งานวิจัยนี้เสร็จสมบูรณ์ตามความมุ่งหมาย

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องซึ่งอยู่เบื้องหลังความสำเร็จในการจัดทำเอกสารวิจัยส่วนบุคคลในครั้งนี้ทุกท่านที่กรุณาให้การสนับสนุนข้อมูล คำแนะนำ และแนวคิดที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย หากมีประโยชน์ใดที่ปรากฏในเอกสารวิจัยส่วนบุคคลนี้ ล้วนมาจากข้อคิดเห็นและคำแนะนำจากผู้มีส่วนร่วมในงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น ท้ายสุดนี้ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ แก่ผู้อ่านก่อให้เกิดผลดีไม่มากนักน้อยต่อกองทัพบกและประเทศชาติ ต่อไป

การพัฒนาความร่วมมือในการเผชิญกับสงครามพันทาง (Hybrid Warfare) ของหน่วยกรมทหารราบที่ 3

จากสถานการณ์ของโลกรวมถึงประเทศไทยในปัจจุบัน พบว่าปัญหาที่เกิดจากภัยคุกคามด้านความมั่นคงมีความสลับซับซ้อน ผังรากลึกและรุนแรงส่งผลกระทบต่อภูมิคุ้มกันของประเทศ โดยจะเห็นได้อย่างชัดเจนว่าภัยคุกคามด้านความมั่นคงนั้นมีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันอย่างเห็นได้ชัดโดยเฉพาะอย่างยิ่งการแบ่งแยกทางความคิด ความเชื่อ ชนชั้น ช่วงอายุคน (Generation) รวมถึงการพัฒนาทางเทคโนโลยีด้านการสื่อสารที่รวดเร็ว ยิ่งทำให้แพร่กระจายเข้ามาทำลายประเทศชาติได้อย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น การปล่อยข่าวปลอม (fake news) สร้างความสับสนในสังคม ล้วนเป็นภัยความมั่นคงที่มีอำนาจรุนแรงสามารถฝังรากลึกยาวนานและแก้ไขได้ยาก สร้างความเสียหายต่อพลังอำนาจของชาติทั้งระบบจนอาจทำให้ประเทศล่มสลายได้ในอนาคต ดังจะเห็นได้จากประวัติศาสตร์การสงครามที่ผ่านมา โดยสงครามมักจะถูกแบ่งเป็นยุคต่างๆ เช่น สงครามยุคที่ 4 (4th War) สงครามในยุคสารสนเทศ (Information Age) สงครามในยุคหลังสงครามเย็น (Post Cold War) หรือสงครามในยุคหลังสมัยใหม่ (Post Modern) และด้วยยุคต่างๆเหล่านี้เอง สงครามได้เกิดการเปลี่ยนแปลง รูปแบบ ลักษณะ วิธีการ และผู้ที่เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง (ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย: Stakeholders) ทำให้เกิดความสลับซับซ้อนมากขึ้น วิธีคิดของนักการทหารที่มีมุมมองในลักษณะเดิมๆ อาจจะนำมาใช้ไม่ได้ผลนัก ดังเช่นที่จะกล่าวต่อไป

จากที่กล่าวมามีนักการทหารหลายท่านได้ให้ความหมายของสงครามพันทาง (Hybrid Warfare) สรุปได้ว่า สงครามพันทางเป็นสงครามที่มีการผสมกันระหว่างลักษณะต่างๆ ของการดำเนินสงคราม ที่ใช้ทั้งขีดความสามารถของสงครามตามแบบ ยุทธวิธีนอกแบบ และการก่อการร้าย ที่ใช้ความรุนแรง การบีบบังคับขู่เข็ญ และการก่ออาชญากรรมในรูปแบบต่างๆ (Frank G. Hoffman) หรือ สงครามพันทางเป็นการต่อสู้ที่ไม่ใช่แต่เพียงการสู้รบในสมรภูมิตามแบบแต่เป็นสมรภูมิอสมมาตร ที่เกิดขึ้นภายในเขตของกลุ่มชนท้องถิ่นดั้งเดิม ซึ่งการสู้รบในสมรภูมิอสมมาตรภายในกลุ่มชนท้องถิ่นดั้งเดิมนี้อาจจะเป็นสิ่งกำหนดความสำเร็จหรือความล้มเหลว (พ.อ. John J. Mccuen)¹ ซึ่งความเปลี่ยนแปลงเช่นนี้ชี้ให้เห็นว่า แบบแผนการสงครามมิได้ดำรงอยู่ในแบบเดียว หากแต่มีลักษณะของการ

ผสมผสานด้วยการนำเครื่องมือใหม่ๆ ที่เป็นผลจากการพัฒนาเทคโนโลยีเข้ามาเป็นปัจจัยเสริมกับอำนาจกำลังรบในแบบเดิม ตัวอย่างเช่น การปฏิบัติการสงครามพันทางแบบดั้งเดิมที่เห็นได้อย่างชัดเจนคือภารกิจในโครเมียในปี พ.ศ. 2557 เมื่อ กองกำลังรัสเซียได้บรรลุผลสำเร็จในการใช้การสงครามจิตวิทยา การปฏิบัติการลวง การสื่อสารภายใน การข่มขู่ การติดสินบนและการโฆษณาชวนเชื่อทางอินเทอร์เน็ต/สื่อ “เพื่อทำลายการต่อต้านโดยหลีกเลี่ยงการใช้อำนาจการยิง” และการบุกรุกของกองทัพรัสเซียในยูเครนตะวันออก ไคโรวัตน์ให้ นายแอนเดออสฟอจราสมุสเซ็น อดีตเลขาธิการองค์การสนธิสัญญาแอตแลนติกเหนือ (NATO) ออกมาประกาศว่า รัสเซียได้ใช้วิธีการนี้ซึ่งก็คือการ สงครามพันทาง โดยเป็นการผสมผสานกับสงครามตามแบบกับภารกิจการบิดเบือนข้อมูลและการโฆษณาชวนเชื่อรูปแบบใหม่ ที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น รวมถึงความพยายามของรัสเซียที่จะโน้มน้าวความคิดเห็นของประชาชนโดยใช้ความเชื่อมโยงทางการเงินกับพรรคการเมืองต่างๆ ในNATOและการปฏิสัมพันธ์กับองค์กรนอกภาครัฐ ในขณะที่จีนใช้วิธีการทางพลเรือนและกึ่งทหารตามหลักการสงครามพันทางเพื่อให้ได้มาซึ่งดินแดน และจีนก็ได้กระทำการตามแบบที่รัสเซียทำในยูเครน คือการดำเนิน “ภารกิจทางด้านข่าวสาร” ที่สอดคล้อง โดยสนับสนุนซึ่งกันและกันโดยมีการวางแผนในระดับยุทธศาสตร์ พร้อมกับแพร่กระจายข่าวสารไปทั่วโลก จนสามารถสร้างเกาะเทียมในพื้นที่ทะเลจีนใต้ได้สำเร็จ² แต่อย่างไรก็ตาม ต้องทำความเข้าใจว่า การขยายคำอธิบายของแบบแผนสงครามในลักษณะของ “สงครามพันทาง” นั้น เพื่อให้ให้นักการทหารมองเห็นถึงการเข้ามาของเทคโนโลยีใหม่ในหลากหลายรูปแบบ ที่สุดท้ายแล้วเทคโนโลยีใหม่เหล่านี้ได้กลายมาเป็นปัจจัยสนับสนุนในการทำสงครามทั้งกับฝ่ายรัฐ และกับฝ่ายตัวแสดงที่ไม่ใช่รัฐซึ่งไม่แตกต่างกัน ทั้งยังต้องทำความเข้าใจว่า คำอธิบายนี้เป็นเรื่องของทฤษฎีการสงครามที่ต้องการให้เกิดความเข้าใจถึงพลวัตและความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น อีกทั้งยังสามารถตอบสนองต่อนโยบายที่ 14 ในประเด็นเรื่องการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ ของนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ ปี พ.ศ.2558 - 2564³ ได้อีกทางหนึ่งด้วย

จากที่กล่าวมา กรมทหารราบที่ 3 ในฐานะที่เป็นหน่วยกำลังรบหลักหน่วยหนึ่งของกองทัพบก จึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาหน่วยและกำลังพลให้มีความเข้าใจกับรูปแบบของ Hybrid Warfare เพื่อให้เกิดความพร้อมที่จะเผชิญกับภัยคุกคามในหลายรูปแบบ รู้เท่าทันต่อสถานการณ์ กำลังพลมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติการกิจเพื่อรักษาความมั่นคง

ของชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการศึกษาวิจัยนี้เพื่อต้องการหาคำตอบใน 3 ประเด็นหลัก ประกอบด้วย สงครามพันทาง (Hybrid Warfare) กระบวนการป้องกันประเทศและความมั่นคงอย่างไร, สภาพปัจจุบัน กรมทหารราบที่ 3 รวมถึงกองทัพบก มีความพร้อมในการเผชิญกับสงครามพันทาง (Hybrid Warfare) อย่างไร และ แนวทางพัฒนาหน่วย กรมทหารราบที่ 3 ให้พร้อมเผชิญกับสงครามพันทาง (Hybrid Warfare) ควรเป็นอย่างไร

สงครามพันทาง (Hybrid Warfare) กระบวนการป้องกันประเทศ และความมั่นคง

มุมมองระดับนโยบายถึงผลกระทบต่อการป้องกันประเทศและความมั่นคงจาก Hybrid Warfare

Hybrid Warfare มุ่งกระทำต่อจุดอ่อนทางการเมือง การทหาร เศรษฐกิจ สังคม ข่าวดสาร ตามโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ ซึ่งเครื่องมือที่ฝ่ายคุกคามใช้ คือ การผสมผสานเครื่องมือต่างๆ ทั้งตามแบบและไม่ตามแบบประสานสอดคล้องกันเข้ากระทำต่อพื้นที่เป้าหมาย เครื่องมือ ได้แก่ กำลังทหาร การเมือง เศรษฐกิจ การปฏิบัติของพลเรือน และการปฏิบัติการข่าวสาร ตามจังหวะทางยุทธการ โดยที่การผสมผสานพลังอำนาจที่กล่าวมานี้จะสอดคล้องต่อเวลา (time) พื้นที่ (space) และวัตถุประสงค์⁴ ซึ่ง Hybrid Warfare จะเป็นการบูรณาการเครื่องมือ/Instrument of power ในการโจมตีต่อเป้าหมายอย่างประสานสอดคล้อง (Synchronization of means and escalation patterns) โดยไม่สามารถระบุชัดได้ถึงการใช้เครื่องมือว่าจะเริ่มด้วยกิจกรรมใดก่อน โดยอาจจะเริ่มด้วยการใช้เครื่องมือเพียง หนึ่งชนิด หรือ สองชนิดพร้อมๆกัน หรือ ใช้พร้อมๆกันทั้งหมดเลยก็ได้ ขึ้นอยู่กับปัจจัยองค์ประกอบต่างๆ ทั้งสถานการณ์ สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติการ (Operational Environment) เป็นต้น

เมื่อพิจารณาถึงผลกระทบต่อความมั่นคงในมิติต่างๆ ตามปัจจัยด้านความมั่นคงที่อิงจากระดับของการปฏิบัติการ ได้แก่ ด้านการเมือง (Political : P) ใช้เครื่องมือทางการทูตในการกดดันต่อรัฐในมุมต่างๆที่สามารถทำให้เกิดผลกระทบต่อบรรณการตัดสินใจในการ

บริหารประเทศ ด้านการทหาร (Military: M) ผลกระทบกับกองทัพตั้งแต่ ระดับโครงสร้าง การวางแผนการทัพในระดับยุทธการ รวมถึงภารกิจของหน่วยในระดับยุทธวิธี ที่มีการ เปลี่ยนรูปแบบ ซึ่งกองทัพอาจจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนจนถึงขั้นปฏิรูป โดยมีตัวอย่างจากกองทัพ สหรัฐฯ ที่มีการปรับเปลี่ยนมาโดยลำดับในห้วงทศวรรษที่ผ่านมา รวมถึงการพัฒนาหลัก นิยมในการปฏิบัติการรบ ในหลายมิติ (Multi-Domain Operations) ด้านเศรษฐกิจ (Economic: E) ความมั่นคงทางเศรษฐกิจของชาติ นับเป็นจุดอ่อนที่สามารถใช้เครื่องมือทางการเงินได้ หลากหลายและง่าย ดังเช่น การตลาด การลงทุนในตลาดหุ้น ราคาทองคำ ราคาน้ำมัน และอื่นๆ ดังเช่นที่เราเคยเผชิญมาแล้วในวิกฤตการณ์ทางการเงินในเอเชีย พ.ศ.2540 ที่ เรียกว่า วิกฤติต้มยำกุ้ง โดยมี นาย จอร์จ โซรอส (George Soros) เพียงคนเดียวก็สามารถ ทำให้ประเทศไทย รวมถึงภูมิภาคเอเชีย ต้องเผชิญกับวิกฤติครั้งใหญ่ ด้านสังคม (Social: S) กิจกรรมในการปฏิบัติการ Hybrid Warfare ทำให้เกิดภาวะสังคมเปลี่ยนรูป ซึ่งอาจเกิด ได้จากการถูกรุกรานโดยเครื่องมือต่างๆ ถึงแม้ว่าไม่มีการกระทำที่สามารถระบุงัดได้ ก็ตาม ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดในปัจจุบัน ในช่วงเวลาของการแพร่ระบาดของ COVID-19 ซึ่งอาจ วิเคราะห์ได้ว่าเป็น Hybrid Warfare ที่กระทำต่อประเทศเป้าหมาย ทำให้เกิดลักษณะการ ใช้ชีวิตแบบใหม่ที่เรียกว่า “New Normal หรือ วิถีชีวิตปกติแบบใหม่ ซึ่งวิถีชีวิตของคนใน เมืองใหญ่ แม้แต่ในชนบทก็จะต้องได้รับผลกระทบและเปลี่ยนแปลงไปจากรูปแบบการใช้ ชีวิตเดิมๆ อย่างแน่นอน โดย New Normal ที่จะเกิดขึ้นนี้ จะครอบคลุมทุกด้านของมนุษย์ ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านหลักคิดหรือปรัชญาในการใช้ชีวิต⁵ ด้านข้อมูล ข่าวสาร (Information: I) ในภาพร่างของการปฏิวัตินั้นโดยมากมักใช้เครื่องมือด้านข้อมูล ข่าวสาร ในรูปแบบต่างๆ ตั้งแต่ช่วงต้นเริ่มของปฏิบัติการ รวมถึงการปฏิบัติการจิตวิทยา (Psychological Operation) การโฆษณาชวนเชื่อ(Propaganda) การวิเทศสัมพันธ์ทาง สื่อมวลชน (Media Relations) การลวงทางทหาร (Deception) และอื่นๆ โดยเครื่องมือที่ สำคัญก็คือ สื่อสังคม/Social Media โดยในแต่ละปฏิบัติการจะมีผลกระทบตาม วัตถุประสงค์ของภารกิจ ส่งผลให้ฝ่ายที่ถูกกระทำจะต้องจัดการตั้งรับ ตอบโต้ และเลือก มาตรการเพื่อใช้ในการโจมตีกลับ และด้านโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure: I) มีสาเหตุ หลายประการที่โครงสร้างพื้นฐานจำเป็นต้องได้รับการป้องกันและรักษาความปลอดภัย จากการก่อการร้าย การก่อวินาศกรรม สงครามสารสนเทศ ในการโจมตีโครงสร้างพื้นฐาน จึงเป็นจุดอ่อนที่ต้องเฝ้าระวัง

สำหรับมุมมองระดับนโยบาย สามารถเห็นผลกระทบที่เกิดขึ้นจาก Hybrid Warfare ในเรื่องของยุทธศาสตร์ป้องกันประเทศ โดยการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อม ด้านความมั่นคงทั้งภายในและภายนอกประเทศ เพื่อระบุแนวโน้มของภัยคุกคามในปัจจุบันที่จะส่งผลกระทบต่อประเทศในอนาคต มีความสลับซับซ้อนที่เป็นที่รู้จักกันในนามภัยคุกคามรูปแบบผสม (Hybrid Threats) และจะส่งผลอย่างมากต่อผู้ที่ทำหน้าที่ ในการจัดทำยุทธศาสตร์ป้องกันประเทศ เมื่อยุทธศาสตร์ป้องกันประเทศของชาติมีการปรับเปลี่ยนก็จะมีผลกระทบมาสู่ส่วนต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น จุดมุ่งหมาย (Ends) เครื่องมือ/ทรัพยากรที่จะใช้ (Means) และวิธีการ (Ways) จากการศึกษาที่ยุทธศาสตร์ป้องกันประเทศมีการเปลี่ยนแปลงย่อมส่งผลกระทบต่อโครงสร้างองค์กร และแผนพัฒนาเสริมสร้างกำลังกองทัพตามไปด้วย⁶ ขณะเดียวกันผลกระทบในด้านความมั่นคง Hybrid Warfare จะมุ่งกระทำต่อจุดอ่อนทางการเมือง การทหาร เศรษฐกิจ สังคม ข่าวสาร โครงสร้างพื้นฐาน (PMESII) ของประเทศเป้าหมาย Hybrid Warfare จะบูรณาการเครื่องมือในการโจมตีต่อเป้าหมายอย่างประสานสอดคล้อง หากจุดที่อ่อนแอถูกโจมตีก็จะขยายผลไปทั้งระบบอย่างรวดเร็ว ยากที่จะควบคุม

มุมมองฝ่ายวิชาการถึงผลกระทบต่อการป้องกันประเทศและความมั่นคงจาก Hybrid Warfare

Hybrid Warfare เป็นสงครามที่ต่อสู้กันด้วยการใช้พลังอำนาจของชาติในหลายด้านกระทำต่อจุดอ่อนจุดต่อแหลมของประเทศที่ตกเป็นเป้าหมายในหลายภาคส่วน ตัวอย่างเช่น รัสเซียใช้ันกรบ Cyber โจมตีจุดอ่อนในระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของระบบการเลือกตั้งประธานาธิบดีของประเทศยูเครนจนทำให้ประเทศยูเครนไม่สามารถประกาศผลการเลือกตั้งได้ราบรื่น แต่ในขณะเดียวกันโทรทัศน์ของรัสเซียกลับประกาศผลการเลือกตั้งในประเทศยูเครน ส่งผลให้เป็นการทำลายความน่าเชื่อถือของการเลือกตั้งดังกล่าว ดังนั้นจึงเห็นได้ว่ารัสเซียใช้พลังอำนาจด้านเทคโนโลยีข้อมูลข่าวสาร โจมตีต่อจุดอ่อนด้านข้อมูลข่าวสารและด้านการเมืองของยูเครนจากลักษณะของ Hybrid Warfare ส่งผลให้การป้องกันประเทศจะต้องกระทำในทุกมิติ ทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ การทหาร สังคม จิตวิทยา ข้อมูลข่าวสารและสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน ต่างจากสงครามในแนวคิดเดิมที่เน้นพลังอำนาจทางการทหาร ซึ่งจะต้องพิจารณาเพิ่มเติมให้ครอบคลุมพลังอำนาจอื่นด้วย สำหรับพลังอำนาจด้านการทหารเอง งานข่าวกรองจึงจำเป็นต้องกระทำในหลายมิติ กำลัง

พลของกองทัพต้องมีความรู้และเข้าใจพลังอำนาจของชาติด้านอื่นๆที่ส่งผลกระทบต่อความพร้อมรบและขีดความสามารถในการรบ หน่วยทหารจะต้องพัฒนาให้มีขีดความสามารถในการปฏิบัติการทางทหารและในมิติอื่นๆเมื่อจำเป็น รวมถึงต้องมีอาวุธยุทธโศปกรณ์ที่มีเทคโนโลยีเพียงพอต่อการเผชิญกับ Hybrid Warfare รวมทั้งพัฒนาหลักนิยมให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมในการทำสงครามแบบ Hybrid ร่วมกับหน่วยงานและส่วนราชการอื่นๆ สำหรับผลกระทบต่อความมั่นคงเห็นว่า ประเทศที่ทำ Hybrid Warfare จะใช้เครื่องมือพลังอำนาจของชาติทุกด้าน ได้อย่างประสานสอดคล้องต่อความล่อแหลมที่เหมาะสม ซึ่งปรากฏอยู่ในมิติความมั่นคงของประเทศที่ตกเป็นเป้าหมายไม่ว่าจะทางด้าน การเมือง ทางทหาร เศรษฐกิจ ประชาสังคม ข้อมูลข่าวสารและสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน ตัวอย่างเช่นการปลุกกระดมทางการเมืองเรื่องความไม่ชอบธรรมในสังคมสามารถโจมตีต่อทหารชั้นผู้น้อยในกองทัพที่ล่อแหลมถูกเอารัดเอาเปรียบจากผู้บังคับบัญชาทำให้พลังอำนาจของชาติและความมั่นคงด้านการทหารอ่อนแอลง หรือการบ่อนทำลายพลเมืองของประเทศทั้งร่างกายและจิตใจไม่ว่าจะด้วยยาเสพติด การทำให้อดอยาก การยุยงปลุกปั่น เหล่านี้ทำให้เกิดพลเมืองที่ล่อแหลมไร้คุณภาพไปอยู่ตามภาคส่วนต่างๆ ของประเทศ พลังอำนาจของชาติที่เกี่ยวข้องเหล่านั้น ก็จะอ่อนแอลงเช่นกัน ความมั่นคงในมิติที่เกี่ยวข้องก็จะเกิดปัญหาไปด้วย ตัวอย่างเช่น การที่รัสเซียควบคุมระบบท่อส่งก๊าซของยูเครนรวมทั้งการให้เงินกู้ ทำให้เศรษฐกิจของยูเครนเกิดความล่อแหลมและกระทบต่อขวัญกำลังใจของทหารในกองทัพที่รัฐบาลยูเครนไม่สามารถดูแลเขาได้ดีพอ ก่อให้เกิดการแปรพักตร์ของทหารยูเครนไปเข้าร่วมกับรัสเซีย เป็นต้น

ในมุมมองฝ่ายวิชาการมองว่า Hybrid Warfare ส่งผลให้การป้องกันประเทศต้องกระทำในทุกมิติ ต่างจากสงครามในแนวคิดเดิมที่เน้นพลังอำนาจทางทหารโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการข่าวกรองต้องวิเคราะห์ในหลายมิติ กำลังพลของกองทัพต้องมีความรู้และเข้าใจพลังอำนาจของชาติในทุกด้านที่ส่งผลกระทบต่อความพร้อมรบและขีดความสามารถในการรบที่ต้องเปลี่ยนไป และที่สำคัญใน Hybrid Warfare จะไม่มีเพียงหน่วยทหารปฏิบัติเพียงลำพัง จำเป็นต้องอาศัยศักยภาพจากทุกภาคส่วนด้วย ในด้านความมั่นคงได้มองว่า Hybrid Warfare มีผลกระทบต่อพลังอำนาจของชาติในทุกด้าน จึงเห็นได้ว่า Hybrid Warfare ก่อให้เกิดผลกระทบในทุกมิติของความมั่นคงเป็นลูกโซ่และคาดเดาได้ยากว่าจะสร้างความเสียหายได้มากน้อยเพียงใด⁷

มุมมองจากส่วนปฏิบัติการถึงผลกระทบต่อการป้องกันประเทศและความมั่นคงจาก Hybrid Warfare

Hybrid Warfare เป็นสงครามที่มีการผสมผสานทั้งการรบตามแบบและการรบนอกแบบ ไม่สามารถแยกออกจากกันได้ กองทัพบกหน่วยงานขนาดใหญ่และเป็นหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันประเทศ ย่อมหลีกเลี่ยงไม่ได้กับผลกระทบจาก Hybrid Warfare ที่สำคัญ 4 ประการดังนี้ ประการที่หนึ่ง ผลกระทบต่อสถานการณ์และการปฏิบัติ เนื่องจากเป็นพลวัตใหม่ตามกระแสโลกาภิวัตน์ ทำให้เกิดภัยคุกคามในลักษณะใหม่ มีรูปแบบซับซ้อนไม่ตายตัว เคลื่อนไหวได้อย่างไม่มีขอบเขต ไม่จำกัดในเรื่องพื้นที่และเวลา จึงส่งผลกระทบต่อความยุ่งยากในการประเมินสถานการณ์ และการกำหนดแนวทางปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประการที่สอง ผลกระทบต่อการจัดองค์กรต้องมีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการจัดให้ทันต่อรูปแบบของสงครามหรือภัยคุกคามที่มีความสลับซับซ้อน เช่น การจัดส่วนเทคโนโลยีสารสนเทศ ในการต่อต้านการใช้สงครามไซเบอร์ เป็นต้น ประการที่สาม ผลกระทบต่อ หลักนิยม องค์ความรู้ของหน่วยและกำลังพล เนื่องจากยังไม่มีการจัดทำหลักนิยามอย่างชัดเจนและสมบูรณ์ มีเพียงแนวสอนหรือการแปลตำราจากต่างประเทศ จึงทำให้ขาดองค์ความรู้ที่จะนำไปใช้ได้ถูกต้องสมบูรณ์ และประการสุดท้ายคือ ผลกระทบต่อทัศนคติและมุมมองต่อการปฏิบัติงาน จากผลกระทบที่กล่าวมา ส่งผลเชื่อมโยงต่อทัศนคติหรือมุมมองต่อการกำหนดแนวความคิดในการปฏิบัติได้อย่างสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในปัจจุบัน

Hybrid Warfare ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในทุกมิติอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยหากพิจารณาในแง่ของภัยคุกคามต่อความมั่นคงแล้วจะมีลักษณะที่เปลี่ยนแปลงไปจากภัยคุกคามดั้งเดิม โดยเฉพาะลักษณะการโจมตีที่ไม่มีรูปแบบตายตัวและมีความซับซ้อนมากกว่าเดิมและหากไม่มีองค์ความรู้ที่จะรับมือกับภัยคุกคามแบบใหม่นี้ย่อมมีประสิทธิภาพเพียงพอแล้ว อำนาจการทำลายย่อมรุนแรงและส่งผลเป็นวงกว้างโดยไม่มีขอบเขตใดๆ ทั้งเรื่อง พื้นที่ เชื้อชาติ ศาสนา ยกตัวอย่างการแพร่ระบาดของ ไวรัส Covid -19 ในปัจจุบัน นี้คือภัยคุกคามร่วมของมนุษยชาติทั่วทั้งโลก ทั้งยังส่งผลกระทบต่อความมั่นคงหรือพลังอำนาจของชาติในทุกด้าน หรืออย่างเช่น การปลุกกระตมปลุกฝังแนวคิดให้เยาวชนหลงเชื่อหลงไหล ในข้อมูลที่บิดเบือน การแบ่งชนชั้นหรือแบ่งเพศ แบ่งอายุ ส่งผลให้เกิดความ

แตกแยกทางความคิดทั้งสิ้น เพียงเท่านี้ก็ส่งผลกระทบต่อพลังอำนาจของชาติโดยตรงไม่ว่าจะเป็น การเมือง เศรษฐกิจ สังคม ข้าราชการ หรือกระทบทางอ้อมต่อ การทหาร และ โครงสร้างพื้นฐาน^๖

ในมุมมองของส่วนปฏิบัติการ มองว่า Hybrid Warfare ส่งผลให้การป้องกันประเทศต้องมีการพัฒนารูปแบบการรบ กล่าวคือต้องมีการผสมผสานการรบตามแบบและการรบนอกแบบ การปฏิบัติต้องมีความอ่อนตัวสูงต่อสถานการณ์ที่หลากหลายซับซ้อน ผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ คือ สถานการณ์และการปฏิบัติ, การจัดองค์กร, หลักนิยม องค์ความรู้ของหน่วยและกำลังพล, ทักษะคติและมุมมองต่อการปฏิบัติงาน อีกทั้งส่งผลกระทบต่อความมั่นคงโดยเฉพาะอย่างยิ่งพลังอำนาจของชาติในทุกด้าน จึงเห็นได้ว่า Hybrid Warfare มีอำนาจการทำลายหรือสร้างความเสียหาย ส่งผลกระทบต่อ การป้องกันประเทศ และความมั่นคง ได้อย่างแท้จริง

จากมุมมองของทุกระดับมีความเข้าใจที่สอดคล้องกัน โดยในเรื่องของผลกระทบต่อ การป้องกันประเทศ เห็นได้ว่าในมุมมองระดับนโยบายจะพิจารณาในภาพกว้าง ซึ่งกระทบต่อ ยุทธศาสตร์ป้องกันประเทศ, โครงสร้างองค์กร และแผนพัฒนาเสริมสร้างกำลังกองทัพ ส่วนในมุมมองของฝ่ายวิชาการจะให้ความสำคัญถึงผลกระทบด้านข่าวกรอง เทคโนโลยี และหลักนิยมซึ่งสอดคล้องกับมุมมองระดับนโยบายในเรื่องกระทบต่อยุทธศาสตร์ป้องกัน ประเทศ กล่าวคือต้องมองสถานะแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศ สามารถวิเคราะห์ถึงผลกระทบต่อชาติในอนาคต สำหรับส่วนปฏิบัติได้ให้ข้อมูลที่สอดคล้องเช่นกัน ซึ่งมองว่า Hybrid Warfare มีผลกระทบต่อ การป้องกันประเทศ ในด้านการปฏิบัติ การจัด องค์กร หลักนิยม องค์ความรู้ของหน่วยและกำลังพล ทักษะคติและมุมมองต่อการปฏิบัติงาน สำหรับผลกระทบต่อความมั่นคงสรุปได้ว่า Hybrid Warfare มีผลต่อพลังอำนาจของชาติ ในทุกด้าน โดยใช้เครื่องมือทุกประเภทอย่างประสานสอดคล้องมุ่งต่อจุดอ่อนแอ ของประเทศที่เป็นเป้าหมาย

ความพร้อมในการเผชิญกับสงครามพันทาง(Hybrid Warfare) ของหน่วย กรมทหารราบที่ 3

มุมมองระดับนโยบายถึงความพร้อมในการเผชิญกับ Hybrid Warfareของกองทัพบก

เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2562 ณ ห้องประชุมกิตติขจร กองบัญชาการกองทัพบก พลเอก อภิรัชต์ คงสมพงษ์ ผู้บัญชาการทหารบก บรรยายพิเศษ ในหัวข้อเรื่อง “แผ่นดินของเรา ในมุมมองด้านความมั่นคง” โดยช่วงหนึ่งท่านได้กล่าวว่า “ที่ผมกำลังพูดเป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้น และเรื่องเหล่านี้ไม่ใช่เหตุบังเอิญ มันเป็นทฤษฎี ที่เรียกว่า Hybrid Warfare มันไม่ใช่เรื่องถูกอุปโลกน์ขึ้นมา ศึกษาทำเป็นทฤษฎี จากประสบการณ์ที่ประเทศต่างๆ ล่มสลาย ว่ามันเกิดเหตุอะไรบ้าง Hybrid Warfare คือ สงครามลูกผสม คือสงครามที่ใช้การผสมผสานกันของเครื่องมือทั้งสงครามตามแบบและสงครามไม่ตามแบบ”⁹ จากการบรรยายดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงการตระหนักเกี่ยวกับสถานะแวดล้อมด้านความมั่นคงในปัจจุบันของกองทัพบกตั้งแต่ผู้นำสูงสุด จึงเป็นสิ่งบ่งชี้ได้อย่างชัดเจนถึงการตื่นตัวในการเตรียมพร้อมเผชิญต่อภัยคุกคาม Hybrid Warfare ได้เป็นอย่างดี¹⁰

ในระดับนโยบายของกองทัพบก ได้ประกาศหรือสั่งการให้กับหน่วยรองให้ความสำคัญกับ Hybrid Warfare อย่างชัดเจน ซึ่งกองทัพบกมีการปรับแนวคิด โดยจะเห็นได้จาก แผนขับเคลื่อนกองทัพบก 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) และ แผนพัฒนากองทัพบก 5 ปี การบรรจุเรื่อง Hybrid Warfare ในหลักสูตรต่างๆ เพื่อพัฒนาศักยภาพของกำลังพล แม้กระทั่งการจัดซื้ออาวุธยุทโธปกรณ์ของกองทัพบกนั้นก็เป็นการเสริมสร้างความร่วมมือทางยุทธศาสตร์เพื่อวัตถุประสงค์ในการเผชิญต่อภัยคุกคาม Hybrid Warfare ได้อีกด้วย ซึ่งจะเห็นว่าในระดับนโยบายของกองทัพบกในเรื่องการเผชิญกับ Hybrid Warfare นั้นมีความชัดเจนในการถ่ายทอดลงสู่หน่วยรองต่างๆ เพื่อแปลงออกมาเป็นการปฏิบัติ ส่งผลให้กองทัพบกสามารถเผชิญกับ Hybrid Warfare ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มุมมองจากฝ่ายวิชาการถึงความพร้อมในการเผชิญกับ Hybrid Warfare ของกองทัพบก

โดยแท้จริงแล้ว กองทัพบกหลังยุคสงครามเย็นได้พัฒนาความพร้อมและขีดความสามารถ ทั้งยังสามารถนำมาใช้ในสภาพแวดล้อมของสงคราม Hybrid Warfare ได้อยู่แล้วในระดับหนึ่ง อย่างเช่น การพัฒนาหลักนิยมการปฏิบัติการข่าวสาร การที่มีขีดความสามารถในการปฏิบัติการทางทหารนอกเหนือสงคราม ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง การปฏิบัติการรักษาสันติภาพ (PKO), การต่อต้านการก่อการร้าย, การป้องกันและปราบปรามการก่อความไม่สงบ, การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ, การพัฒนาคุณภาพชีวิตของกำลังพล, การข่าวกรองด้านความมั่นคงภายใน, การพัฒนาขีดความสามารถด้าน Cyber, รวมทั้งได้มีการจัดตั้งทีมงานพัฒนาองค์ความรู้ด้านสงครามพันทาง (Hybrid Warfare) นอกจากนี้โรงเรียนเสนาธิการทหารบก ยังให้มีการจัดการเรียนการสอนในเรื่อง Hybrid threats และ Hybrid Warfare อีกด้วย ¹¹

จากที่กล่าวมามุมมองทางฝ่ายวิชาการได้เห็นถึงการที่กองทัพบกได้เคยผ่านสถานการณ์ที่มีสภาพของ Hybrid Warfare ในหลายเหตุการณ์ รวมถึงยังมีการพัฒนาระบบการเรียนการสอนในหลักสูตรต่างๆ ของกองทัพบก จึงมองได้ว่ากองทัพบกมีความพร้อมในการเผชิญกับ Hybrid Warfare ในระดับหนึ่งแต่จะสามารถเผชิญกับสถานการณ์ของ Hybrid Warfare ได้ดีเพียงใดนั้นก็ขึ้นอยู่กับพลังอำนาจของชาติด้านอื่นๆ เป็นสำคัญ รวมทั้งประเทศหรือกลุ่มที่ไม่หวังดีที่เป็นคู่แข่งใน Hybrid Warfare ก็เป็นตัวแปรสำคัญว่ามีพลังอำนาจและศักยภาพในการทำสงครามพันทางมากน้อยเพียงใด สิ่งเหล่านี้จะเป็นตัวแปรสำคัญเมื่อกองทัพบกต้องเผชิญกับ Hybrid Warfare

มุมมองจากส่วนปฏิบัติการถึงความพร้อมในการเผชิญกับ Hybrid Warfare ของหน่วย กรมทหารราบที่ 3

กรมทหารราบที่ 3 ได้มีการเตรียมความพร้อมในการเผชิญกับสถานการณ์ต่อบทบาททหารในเรื่องของภาพลักษณ์ขององค์กรและบทบาทหน้าที่ของทหารเป็นหลักเพื่อไม่ให้เกิดจุดอ่อนในการนำไปเป็นประเด็นโจมตีได้ อาทิ การเสริมสร้างวินัยกำลังพลให้เกิดความรักหน่วยหรือองค์กร, การประชาสัมพันธ์การทำงานของทหารเพื่อให้ประชาชนเกิดความ

เชื่อมั่นศรัทธา, การสร้างความสามัคคีภายในหน่วยและการแก้ไขปัญหาเสพติดภายในหน่วยเพื่อเป็นแบบอย่างให้กับองค์กรอื่น¹² การเตรียมความพร้อมจะดำเนินการตามกรอบนโยบายของกองทัพบกและผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นโดยมี 2 ประเด็นหลักที่สำคัญ ได้แก่ การฝึก-ศึกษา โดยการวิเคราะห์ก่อนนโยบายที่ได้รับนำไปสู่การศึกษาค้นคว้าจาก เอกสาร ตำรา คำแนะนำต่างๆ ที่พึงมีอยู่ เพื่อนำมาเผยแพร่สร้างองค์ความรู้ให้กับกำลังพลภายในหน่วย ตลอดจนได้นำไปจัดทำแผนการฝึกตามขีดความสามารถ โดยแสวงประโยชน์จากงานการฝึกตามวงรอบประจำปีที่ได้รับงบประมาณหรือการจัดการฝึก Unit School การจัดทำบทเรียนจากการปฏิบัติงาน โดยกำหนดแนวทางให้มีการวิเคราะห์ภารกิจต่างๆ ที่หน่วยได้รับมอบให้มีความครอบคลุมและสอดคล้องกับแนวคิดในเรื่อง Hybrid Warfare เพื่อให้สามารถปรับตัวและรูปแบบการปฏิบัติงานได้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน รวมทั้งจัดทำเป็นบทเรียนการปฏิบัติงานเพื่อนำไปสู่การพัฒนาองค์ความรู้และรูปแบบการปฏิบัติงานของหน่วย ต่อไป¹³

มุมมองของส่วนปฏิบัติการนั้นได้ทราบถึงนโยบายของกองทัพบกในการเผชิญกับ Hybrid Warfare โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้ให้ความสำคัญในเชิงรับเน้นถึงภาพลักษณ์ของกองทัพบกเพื่อมิให้เป็นฝ่ายถูกโจมตีด้วย Hybrid Warfare ควบคู่กับการพัฒนาการฝึกโดยแสวงประโยชน์จากการฝึกตามวงรอบ รวมไปถึงการฝึก Unit School ทั้งยังได้มีการวิเคราะห์ภารกิจที่ได้รับมอบซึ่งอาจส่งผลเข้าไปสู่สถานการณ์ของ Hybrid Warfare ทั้งนี้จะต้องมีการพัฒนาองค์ความรู้ สร้างความเข้าใจให้กำลังพลได้วิเคราะห์ภารกิจและผลกระทบรอบด้าน เพื่อให้สามารถเผชิญกับ Hybrid Warfare ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากที่กล่าวมา ตั้งแต่ระดับนโยบายของกองทัพบกจะเห็นว่า ผู้บัญชาการทหารบกได้มอบนโยบายในการเผชิญกับ Hybrid Warfare ไว้อย่างชัดเจน ในขณะที่เดียวกันทางด้านฝ่ายวิชาการได้พัฒนาปรับปรุงแนวทางการสอนในหลักสูตรต่างๆ ในเรื่อง Hybrid Warfare ตอบสนองต่อนโยบายของกองทัพบกได้อย่างสอดคล้อง สำหรับส่วนปฏิบัติการนั้นพยายามที่จะตอบสนองนโยบายของกองทัพบก อาทิ การนำรูปแบบการฝึก Hybrid Warfare มา ร่วมกับการฝึกตามวงรอบ การฝึก Unit School เป็นต้น จากข้อมูลดังกล่าวพบว่า ควรจะมีการเพิ่มเติมรายการกิจเฉพาะสำคัญต่อภารกิจที่เกี่ยวข้องกับ Hybrid Warfare เข้ามาเป็นกิจหนึ่งของการฝึกตามวงรอบ และ ควรจะมีการจัดคณะตรวจเยี่ยมหรือแนะนำการฝึก เข้าไป

ให้ความรู้กับหน่วยรองของกองทัพบก เพื่อให้การฝึกเป็นมาตรฐานเดียวกัน ส่งผลให้กองทัพบกสามารถเผชิญกับ Hybrid Warfare ได้อย่างแท้จริง

แนวทางการพัฒนาหน่วยกรมทหารราบที่ 3 ให้พร้อมเผชิญกับสงครามพันทาง (Hybrid Warfare)

แนวทางการพัฒนาหน่วยทหารของกองทัพบกในการเผชิญกับ Hybrid Warfare ในมุมมองของระดับนโยบาย

กุญแจในการปฏิบัติที่สำคัญของฝ่ายคุกคามคือ การผสมผสานเครื่องมือ MPECI (Military, Political, Economic, Civilian, Informational) เพื่อออกแบบเป็นชุดโจมตีที่ประสานสอดคล้อง (Synchronized Attack Packages) และเข้าโจมตีในหลายระดับ ทั้งระดับยุทธศาสตร์ ยุทธการ และระดับยุทธวิธี ซึ่งจะเป็นการโจมตีอย่างกว้างขวาง ทั้งด้วยการใช้เครื่องมือ MPECI และการใช้ เทคนิคการปฏิบัติ เช่น ทางแถบคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าหรือทางไซเบอร์ แม้กระทั่งการใช้ผู้ก่อการร้าย หรือกลุ่มอาชญากร เป็นต้น ทั้งนี้มุ่งโจมตีไปที่คนซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมาย (Human Domain) ทั้งการโจมตีที่หวังผลถึงชีวิต และการโจมตีที่หวังผลทางสังคมจิตวิทยา การปฏิบัติการโจมตีนี้ จะไม่ คำนึงถึงแบบธรรมเนียม หรือแบบแผนใดๆ¹⁴ โดยกลไกการเอาชนะ Hybrid Warfare มี 6 ประการ คือ การใช้ปฏิบัติการข่าวสาร การใช้การปฏิบัติการทางไซเบอร์ การใช้ตัวแทน การใช้อิทธิพลทางเศรษฐกิจ การปฏิบัติการลับ และการใช้อิทธิพลทางการเมือง

ในระดับนโยบายมองว่าการที่กองทัพบกจะสามารถเผชิญกับภัยคุกคาม Hybrid ได้นั้น ต้องมีการเตรียมพร้อมในทุกมิติ ทั้งมิติของกองทัพบกเอง มิติความร่วมมือกลุ่มประเทศ ASEAN และในมิติความร่วมมือกับมิตรประเทศเป็นสำคัญ โดยกองทัพบกสามารถจัดทำเป็นแผนพัฒนาของกองทัพบกในการเผชิญกับสงคราม Hybrid ซึ่งอาจแบ่งห้วงการพัฒนาโดยบรรจุเป็นกลยุทธ์ในยุทธศาสตร์กองทัพบก และแผนพัฒนาเสริมสร้างกำลังกองทัพบก โดยรูปแบบการเตรียมกำลังพลให้มีความพร้อมปฏิบัติการกิจด้วยการฝึก 3 ระดับ คือ ขั้นพื้นฐาน (Basic Training) ขั้นการฝึกเพิ่มพูน (Intermediate Training) และ ขั้นก้าวหน้า

(Advance Training) ซึ่งจะช่วยให้กำลังพลมีประสิทธิภาพสูงขึ้น โดยเสนอให้ในระดับ กองทัพภาคแบ่งกำลังสำหรับการฝึกเป็น 2 ส่วนเข้ารับการฝึก คือ หน่วยเข้ารับการฝึก วงรอบปีหลัก (Heavy Year) และหน่วยเข้ารับการฝึกวงรอบปีรอง (Light Year) ฝึกใน วงรอบ 2 ปี สลับกัน ส่งผลให้มีความเหมาะสมเพียงพอต่อการฝึกในรูปแบบที่ไม่ต้องใช้ ทรัพยากรการฝึกมากและเป็นการพัฒนาประสิทธิภาพหน่วยได้อย่างคุ้มค่า¹⁵

แนวทางการพัฒนาหน่วยทหารของกองทัพบกในการเผชิญกับ Hybrid Warfare ใน มุมมองของฝ่ายวิชาการ

ใน Hybrid Warfare พลังอำนาจทางทหารของประเทศอาจถูกโจมตีจากเครื่องมือพลัง อำนาจได้มากกว่า 1 ประเภทของประเทศคู่ขัดแย้ง ทั้งพลังอำนาจทางทหาร และมีใช้ทาง ทหาร กองทัพบกไทยนอกจากจะต้องคำนึงถึงพลังอำนาจทางทหารของคู่ขัดแย้งภายนอก แล้วยังต้องคำนึงถึงการใช้พลังอำนาจอื่นๆของคู่ขัดแย้งที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงภายใน และความสงบเรียบร้อยภายในประเทศอีกด้วย ดังนั้น เมื่อพิจารณาทรัพยากรและ ระบบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด กองทัพบกอาจจะต้องพัฒนาระบบการข่าวกรองให้สามารถ แข็งเตือนภัยคุกคามในหลายรูปแบบได้แต่เนิ่น ในด้านการปฏิบัติการทางทหารและมีใช้ทาง ทหาร ต้องมีการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติการได้ในหลายมิติด้านความมั่นคง ได้แก่ ความมั่นคงทางการเมืองภายในประเทศและระหว่างประเทศ ความมั่นคงด้าน เศรษฐกิจ ด้านสังคมจิตวิทยา ด้านเทคโนโลยีข้อมูลข่าวสาร และสิ่งอำนวยความสะดวก พื้นฐานเท่าที่ขอบเขตอำนาจตามกฎหมายกำหนดไว้ ความเร่งด่วนควรพิจารณาให้ สอดคล้องกับสถานการณ์ภัยคุกคาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งขีดความสามารถในการข่าว กรอง ด้านการปฏิบัติการข่าวสาร และ Cyber Warfare รวมทั้งขีดความสามารถในการ รักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคง เนื่องจากใน Hybrid Warfare ในปัจจุบัน จุดอ่อนภาคประชาสังคมมีแนวโน้มที่จะถูกโจมตีให้ประเทศไทยขาดเสถียรภาพและขยาย ผลด้วยการใช้พลังอำนาจในวิธีอื่น จากที่กล่าวมาเพื่อให้กองทัพบกมีความพร้อมดังกล่าว จึงควรให้มีการบรรจุเนื้อหา Hybrid Warfare และ Hybrid threats ในหลักสูตรทางทหาร มีการจัดตั้งทีมงานพัฒนาหลักนิยมให้สอดคล้องกับระบบฝ่ายอำนาจการและข่าวกรองต้อง มีการประเมินสถานการณ์ วิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางด้านยุทธศาสตร์ในบริบทของ Hybrid Warfare ได้ตลอดเวลาและทันต่อสถานการณ์ให้ได้ เพื่อให้การวางแผนและการ

ปฏิบัติการจะได้สอดคล้องกับสถานการณ์ Hybrid Warfare ที่จะเกิดขึ้น สิ่งที่สามารถกระทำได้ทันทีคือ การปรับปรุงแนวคิดการต่อสู้เบ็ดเสร็จในยุคสงครามเย็นให้ทันสมัย เพราะระบบการต่อสู้เบ็ดเสร็จเป็นการฝึกพลังอำนาจของชาติในทุกมิติ ดังนั้นจึงเหมาะสมที่จะใช้ในการเผชิญภัยคุกคามในหลายมิติของ Hybrid Warfare ได้โดยตรง¹⁶

ในสถานการณ์ที่กองทัพบกมีทรัพยากรอย่างจำกัด สิ่งที่กองทัพบกต้องพัฒนาเร่งด่วน เพื่อให้สามารถเผชิญกับ Hybrid Warfare ได้ก่อนคือ “การพัฒนาระบบการข่าวกรอง” และพัฒนาขีดความสามารถ Cyber Warfare รวมทั้งควรมีการบรรจุเนื้อหา Hybrid Warfare และ Hybrid threats ในหลักสูตรทางทหาร¹⁷ มีการจัดตั้งทีมงานพัฒนาหลักนิยมให้สอดคล้องกับระบบฝ่ายอำนวยการและข่าวกรอง โดยต้องมีการประมาณสถานการณ์ วิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางด้านยุทธศาสตร์ในบริบทของ Hybrid Warfare ได้ตลอดเวลาและทันต่อสถานการณ์ รวมไปถึงการปรับปรุงแนวคิดการต่อสู้เบ็ดเสร็จในยุคสงครามเย็นให้ทันสมัย เพราะระบบการต่อสู้เบ็ดเสร็จเป็นการฝึกพลังอำนาจของชาติในทุกมิติ ดังนั้นจึงเหมาะสมที่จะใช้ในการเผชิญภัยคุกคามในหลายมิติของ Hybrid Warfare

แนวทางการพัฒนาหน่วยทหารของกองทัพบกให้พร้อมเผชิญกับ Hybrid Warfare ในมุมมองของส่วนปฏิบัติ

สงครามพันทาง(Hybrid Warfare) ถือเป็นรูปแบบการรบที่ผสมผสานใช้กำลังรบทั้งที่มีตัวตนและไม่มีตัวตน มีความสลับซับซ้อนของสถานการณ์ที่ยากจะควบคุมในฐานะที่หน่วยกรมทหารราบที่ 3 เป็นหน่วยกำลังรบหลักหนึ่งของกองทัพบกจึงจำเป็นต้องศึกษาเรียนรู้ และต้องเข้าใจซึ่งจะต้องมีการพัฒนาให้พร้อมเผชิญกับสงครามพันทางโดยจะต้อง พัฒนาองค์ความรู้และทัศนคติในการปฏิบัติงานของกำลังพล โดยศึกษาองค์ความรู้ที่ได้รับจากหน่วยเหนือ ควบคู่ไปกับการแสวงหาความรู้จากแหล่งหรือสถาบันการศึกษาทั่วไป รวมทั้งบทเรียนการปฏิบัติงานจากภารกิจต่างๆ ที่หน่วยได้รับมอบหมาย และการพัฒนาการฝึก โดยการฝึกให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้าใจ Mission Command ผสมกับการฝึกที่มีความหลากหลายผสมผสานกันและต้องมีการต่อยอดโดยมุ่งเน้นการจัดการฝึกตามขีดความสามารถ จากทั้งการฝึก Unit School และการแสวงประโยชน์จากการฝึกตามวงรอบประจำปี¹⁸

ในมุมมองส่วนปฏิบัติ ให้ความสำคัญกับพัฒนาองค์ความรู้และทัศนคติในการปฏิบัติงานของกำลังพล ควบคู่กับการพัฒนาการฝึก โดยเฉพาะอย่างยิ่งกำลังพลที่ต้องปฏิบัติหน้าที่โดยตรงซึ่งนอกจากเข้าใจในภารกิจหลักที่ต้องปฏิบัติแล้วยังจะต้องเข้าใจผลกระทบของภารกิจที่อาจมี Hybrid Warfare แอบแฝงอยู่ ทั้งนี้จะต้องมีการฝึกในเรื่องของ Hybrid Warfare ให้สอดคล้องกับแผนการฝึกตามวงรอบประจำปีหรือการฝึกภายในหน่วยซึ่งหน่วยได้ริเริ่มขึ้นโดยมีต้องใช้งบประมาณเพิ่มเติม จากการรวบรวมข้อมูลพบที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างองค์ความรู้ความเข้าใจให้กับกำลังพลซึ่งการสร้างองค์ความรู้นี้ต้องมาจากแนวทางหรือคู่มือการฝึก อาทิ คู่มือการฝึกเพื่อเอาชนะในโลกที่มีความซับซ้อน FM 7-0 โดยมีการนำเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของการฝึกตามวงรอบหรือการฝึกภายในหน่วยที่หน่วยริเริ่มขึ้นเพื่อเสริมสร้างให้กำลังพลมีความเข้าใจและสามารถปฏิบัติภารกิจในโลกที่มีความซับซ้อนได้อย่างแท้จริง

จากข้อมูลที่ได้รวบรวมมาจากทุกระดับ สรุปได้ว่า กองทัพบกควรมีการปรับปรุงระบบการฝึกโดยนำ Hybrid Warfare เข้ามาเป็นองค์ประกอบหนึ่งของการฝึกตามวงรอบหรือการฝึกประจำปี ในขณะที่เดียวกันฝ่ายวิชาการได้มีการปรับปรุงแนวทางการสอนโดยนำ Hybrid Warfare เข้ามาอยู่ในหลักสูตรต่างๆ ของกองทัพบกวมไปถึงระเบียบคำสั่ง คู่มือการฝึก เพื่อให้ผู้บังคับหน่วยและฝ่ายอำนวยการสามารถออกแบบการฝึกของหน่วยรวมถึงการพัฒนา กำลังพล โดยนำ Hybrid Warfare เข้ามามีส่วนร่วมในฐานะเป็นองค์ประกอบหนึ่งหรือเป็นรายการกิจเฉพาะสำคัญต่อภารกิจให้สอดคล้องกับการตามวงรอบประจำปีหรือการจัดตั้ง Unit School ซึ่งจะเห็นในภาพรวมได้ว่าทุกระดับหน่วยมีการดำเนินการที่ประสานสอดคล้องกันซึ่งจะส่งผลให้หน่วยรองในกองทัพบกสามารถเผชิญ Hybrid Warfare ได้อย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ ต่อไป

แนวทางการพัฒนาการฝึกของหน่วยกรมทหารราบที่ 3 ให้พร้อมเผชิญกับสงครามพันทาง(Hybrid Warfare)

การที่หน่วยกรมทหารราบที่ 3 จะมีความพร้อมที่จะเผชิญกับ Hybrid Warfare นั้นจึงต้องมีการพัฒนาการฝึกให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งจากสภาวะแวดล้อมภายในและภายนอก ถ่ายทอดองค์ความรู้ไปสู่กำลังพลและหน่วยตามลำดับโดยที่สำคัญคืองานด้านการ

ข่าวกรองและงานด้านยุทธการจำเป็นต้องมีความเข้าใจสภาพแวดล้อมของ Hybrid Warfare เพื่อให้สามารถวิเคราะห์และกำหนดหนทางปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง โดยแนวทางในการดำเนินการนั้นได้มาจาก คู่มือการฝึก เพื่อเอาชนะ ในโลกที่มีความซับซ้อน (FM 7-0) ซึ่งประกอบด้วย เนื้อหาที่สำคัญ ได้แก่ บทที่ 1 กล่าวถึงภาพรวมของการฝึก บทที่ 2 กล่าวถึงการพัฒนาแผนการฝึกของหน่วย และ บทที่ 3 การจัดการฝึก¹⁹ ซึ่งการฝึกเพื่อเอาชนะในโลกที่มีความซับซ้อน อธิบายถึงการฝึกของกองทัพบกเพื่อให้ได้มาซึ่งชัยชนะและด้วยแนวความคิดนี้ จึงทำให้กองทัพบกพัฒนาความพร้อมในการฝึกและขีดความสามารถในการสนับสนุนกองทัพ รวมไปถึงผู้บัญชาการกองกำลังร่วมต่างๆ ด้วย FM 7-0 นี้สามารถนำไปใช้ได้กับส่วนบังคับบัญชาได้ทุกระดับ โดยส่วนบังคับบัญชาทำหน้าที่เป็นผู้ฝึก ทั้งนี้ส่วนบังคับบัญชาดังกล่าวได้แก่นายทหารสัญญาบัตร นายทหารชั้นประทวนหรือพลเรือนที่ทำงานให้กับกองทัพ²⁰ สำหรับหน่วยกรมทหารราบที่ 3 จะต้องพัฒนารูปแบบการฝึกโดยเริ่มจากการนำ คู่มือการฝึก เพื่อเอาชนะ ในโลกที่มีความซับซ้อน (FM 7-0) ซึ่งอธิบายถึงการฝึกของกองทัพบก เพื่อให้ได้มาซึ่งชัยชนะ และด้วยแนวความคิดนี้ จะเป็นพื้นฐานในการพัฒนาการฝึกตามวงรอบและการฝึก Unit School ของกรมทหารราบที่ 3 ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพต่อไปในอนาคต

สรุป

Hybrid Warfare เป็นรูปแบบการทำสงครามที่ไม่ยึดติดรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง ก่อให้เกิดผลกระทบต่อความมั่นคงถึงพลังอำนาจของชาติในทุกมิติ โดยมุ่งกระทำต่อจุดอ่อนและขยายไปทั้งระบบ ขณะเดียวกันก็ส่งผลทำให้รูปแบบในการป้องกันประเทศต้องเปลี่ยนแปลงไปเช่นกันซึ่งประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ป้องกันประเทศของชาติ โครงสร้างองค์กร แผนพัฒนาเสริมสร้างกองทัพ การพัฒนาหลักนิยม การสร้างองค์ความรู้และทัศนคติของกำลังพล ส่วนความพร้อมในการเผชิญกับ Hybrid Warfare สรุปได้ว่า ในระดับนโยบายมีความชัดเจนจากผู้บัญชาการทหารบกแล้ว ขณะเดียวกันฝ่ายวิชาการก็ได้ดำเนินการต่อมาอย่างสอดคล้องอีกทั้งได้ให้ข้อสังเกตว่ากองทัพบกมีความสามารถประยุกต์ใช้และเคยผ่านสถานการณ์ซึ่งมีสภาพแวดล้อมของ Hybrid Warfare มาแล้ว รวมทั้งยังมีการพัฒนาองค์ความรู้จัดเข้าสู่การเรียนการสอนในหลักสูตรต่างๆ ของ

กองทัพบก จึงถือได้ว่ามีความประสานสอดคล้องกับในระดับนโยบายของกองทัพบก อย่างชัดเจน

สำหรับแนวทางการพัฒนาหน่วยกรมทหารราบที่ 3 นั้นควรใช้ คู่มือการฝึกเพื่อเอาชนะในโลกที่มีความซับซ้อน FM 7-0 เป็นแนวทางในการปฏิบัติ โดยจะต้องออกแบบการฝึกที่มีรายการกิจเฉพาะสำคัญต่อภารกิจซึ่งมีสภาพแวดล้อมของ Hybrid Warfare เข้ามาเป็นกิจหนึ่งของการฝึกตามวงรอบและ Unit School ทั้งยังจะต้องมีการปลูกฝังอุดมการณ์ทางทหารและการพัฒนาคุณภาพชีวิตกำลังพล เพื่อเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันมิให้หน่วยถูกโจมตีจาก Hybrid Warfare รวมถึงในระดับนโยบายหรือฝ่ายวิชาการควรมีการพิจารณาในเรื่องการพัฒนาหลักนิยมและการต่อสู้เบ็ดเสร็จเต็มให้สอดคล้องกับรูปแบบภัยคุกคามปัจจุบัน การจัดคณะตรวจเยี่ยมหรือนำการฝึก เข้าไปให้ความรู้กับหน่วยรองของกองทัพบก เพื่อให้การฝึกเป็นมาตรฐานเดียวกัน

จากการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงมองเห็นว่า สงครามพันทาง (Hybrid Warfare) เปรียบเสมือนเชื้อโรคหรือไวรัส ที่มุ่งทำลายต่อจุดอ่อนของร่างกายที่เปรียบเหมือนประเทศชาติหากส่วนใดอ่อนแอก็จะถูกทำลายและรุกรานไปทั่วทั้งระบบของร่างกาย แต่หากร่างกายนั้นมีภูมิคุ้มกันที่มีประสิทธิภาพก็จะสามารถเอาชนะเชื้อโรคหรือไวรัส นั้นได้ โดยภูมิคุ้มกันนั้นจะเกิดจากการเข้าใจในสถานการณ์ การวิเคราะห์ การฝึก และที่สำคัญในเรื่องของความมั่นคงนั้นจะไม่ใช่กองทัพเพียงองค์กรเดียวที่จะเข้าทำการต่อสู้แต่จะต้องรวมศักยภาพจากทุกภาคส่วนเข้าดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งชัยชนะในโลกของ Hybrid Warfare “เมื่อสงครามเป็นแบบ Hybrid มันเป็นเรื่องของการผสมผสานความสลับซับซ้อน การเปลี่ยนแปลงและการลวงจงอย่าทำการรบในวันนี้ด้วยยุทธวิธีของเมื่อวันวาน”

เอกสารอ้างอิง

- ¹ คู่มือใช้เป็นแนวทางในการศึกษาตามหลักสูตรของวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร(วปอ.) และ หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักรภาครัฐร่วมเอกชน(ปรอ.) ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช 2554 - 2555, เอกสาร วปอ.หมายเลข 013 คู่มือด้านการทหาร.
- ² ชนะชัย พลตธา, พันเอก. เอกสารประกอบการสอบผู้บังคับหน่วยระดับกรม เรื่อง Hybrid Warfare. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยการทัพบก ; 2561.
- ³ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ, นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พุทธศักราช 2558 – 2564. กรุงเทพฯ : 2558. หน้า 19.
- ⁴ Purpose,MCDC Countering Hybrid Warfare Project : Understanding Hybrid Warfare – January 2017.
- ⁵ เฉลิมชัย บุญยะสิทธิ์พรณ. ความรู้เรื่อง COVID-19 (ตอนที่ 38) เกี่ยวกับ “New Normal หรือวิถีชีวิตปกติแบบใหม่จะถูกกำหนดโดยไวรัส. เข้าถึงได้จาก : https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=3570682983002016&id=100001810479513
- ⁶ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก พันเอก ยุทธพงศ์ อเนกศรี นายทหารฝ่ายยุทธการกองทัพบกที่ 1 เรื่อง สงครามพันทาง (Hybrid Warfare) กระทบต่อการป้องกันประเทศและความมั่นคงระดับนโยบาย. เมื่อ 27 เมษายน 2563.
- ⁷ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก พันเอก นพรัตน์ แสงหนุ่ม อาจารย์อำนวยการส่วนวิชาการ ปฏิบัติการพิเศษ โรงเรียนเสนาธิการทหารบก เรื่อง สงครามพันทาง (Hybrid Warfare) กระทบต่อการป้องกันประเทศและความมั่นคงฝ่ายวิชาการ. เมื่อ 22 เมษายน 2563.
- ⁸ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก พันเอก บุญสิน พาดกลาง รองผู้บัญชาการกองพลทหารราบที่ 3 เรื่อง สงครามพันทาง (Hybrid Warfare) กระทบต่อการป้องกันประเทศและความมั่นคงส่วนปฏิบัติการ. เมื่อ 29 เมษายน 2563
- ⁹ การบรรยายพิเศษ โดย พลเอก อภิรัชต์ คงสมพงษ์ ผู้บัญชาการทหารบก หัวข้อเรื่อง “แผ่นดินของเราในมุมมองด้านความมั่นคง, ณ หอประชุมกิตติขจร กองบัญชาการกองทัพบก, 11 ตุลาคม 2562. เข้าถึงได้จาก : <https://www.springnews.co.th/politics/556630>
- ¹⁰ ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก พันเอก ยุทธพงศ์ อเนกศรี นายทหารฝ่ายยุทธการกองทัพบกที่ 1 เรื่อง มุมมองระดับนโยบายถึงความพร้อมในการเผชิญกับ Hybrid Warfare ของกองทัพบก. เมื่อ 27 เมษายน 2563.

- 11 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก พันเอก นพรัตน์ แสงหนุ่ม อาจารย์อำนวยการส่วนวิชาการ ปฏิบัติการพิเศษ โรงเรียนเสนาธิการทหารบก เรื่อง มุมมองจากฝ่ายวิชาการถึงความพร้อมในการเผชิญกับ Hybrid Warfare ของกองทัพบก. เมื่อ 22 เมษายน 2563.
- 12 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก พันตรี ธีรฤทธิ ฆะเขื่อน นายทหารฝ่ายยุทธการกรมทหารราบที่ 3 เรื่อง ความพร้อมในการเผชิญกับ Hybrid Warfare ของหน่วยกรมทหารราบที่ 3. เมื่อ 1 พฤษภาคม 2563.
- 13 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก พันเอก ยุทธนา มหาวัน รองผู้บังคับการกรมทหารราบที่ 3 เรื่อง ความพร้อมในการเผชิญกับ Hybrid Warfare ของหน่วยกรมทหารราบที่ 3. เมื่อ 7 พฤษภาคม 2563.
- 14 ADP 3-0 Unified Land Operations – October 2011.
- 15 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก พันเอก ยุทธพงศ์ อเนกศรี นายทหารฝ่ายยุทธการกองทัพอากาศที่ 1 เรื่อง แนวทางการพัฒนาหน่วยทหารของกองทัพบกในการเผชิญกับ Hybrid Warfare ระดับ นโยบาย. เมื่อ 27 เมษายน 2563.
- 16 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก พันเอก นพรัตน์ แสงหนุ่ม อาจารย์อำนวยการส่วนวิชาการปฏิบัติการ พิเศษ โรงเรียนเสนาธิการทหารบก เรื่อง แนวทางการพัฒนาหน่วยทหารของกองทัพบกในการเผชิญกับ Hybrid Warfare ฝ่ายวิชาการ. เมื่อ 22 เมษายน 2563.
- 17 บุญรอด ศรีสมบัติ, พลตรี และคณาจารย์. บทความการพัฒนา รร.สธ.ทบ.สู่ความเป็น สถาบันการศึกษา ทางทหารชั้นนำในเอเชีย, ๒๑ กันยายน ๒๕๖๐ “แนวการปฏิบัติต่อภัยคุกคามรูปแบบผสม (Hybrid Threat)” เพื่อเป็นพื้นฐานในการออกแบบยุทธการ (Operation Design), หมวดวิชายุทธวิธี, หลักสูตร หลักประจำ”ปรับปรุงใหม่”รร.สธ.ทบ.
- 18 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก พันเอก ยงยุทธ ชันหวิ ผู้บังคับการกรมทหารราบที่ 3 เรื่อง แนวทางการ พัฒนาหน่วยกรมทหารราบที่ 3 ให้พร้อมเผชิญกับสงครามพันทาง (Hybrid Warfare) เมื่อ 8 พฤษภาคม 2563.
- 19 กรมยุทธศึกษาทหารบก, คู่มือการฝึก เพื่อเอาชนะ ในโลกที่มีความซับซ้อนจาก FM 7-0, กรุงเทพฯ : ศูนย์พัฒนาหลักนิยมและยุทธศาสตร์; 2561.
- 20 ชนะชัย พลเตชา, พันเอก. เอกสารประกอบการสอบผู้บังคับหน่วยระดับกรม เรื่อง คู่มือการฝึก เพื่อเอาชนะในโลกที่มีความซับซ้อน FM 7-0. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยการทัพบก; 2561.

ประวัติผู้วิจัย

ยศ ชื่อ พันเอก ศิวตล ยาคาลัย

วัน เดือนปี เกิด 23 มกราคม 2517

ประวัติสำเร็จการศึกษา

พ.ศ.2529 ชั้นประถมศึกษาโรงเรียนราชวินิต

พ.ศ.2533 ชั้นมัธยมศึกษาโรงเรียนเทพศิรินทร์

พ.ศ.2535 โรงเรียนเตรียมทหาร รุ่นที่ 33

พ.ศ.2540 โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า รุ่นที่ 44

พ.ศ.2550 หลักสูตรหลักประจำชุดที่ 85 โรงเรียนเสนาธิการทหารบก

พ.ศ.2560 รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ประวัติการทำงาน

พ.ศ.2540 ผู้บังคับหมวดปืนเล็ก กองร้อยอาวุธเบา กองพันทหารราบที่ 1
กรมทหารราบที่ 3

พ.ศ.2542 ผู้บังคับกองร้อยอาวุธเบา กองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 3

พ.ศ.2546 นายทหารฝ่ายยุทธการและการฝึก กองพันทหารราบที่ 1
กรมทหารราบที่ 3

พ.ศ.2550 รองผู้บังคับกองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 3

พ.ศ.2552 หัวหน้าแผนกกิจการพลเรือน กองพลทหารราบที่ 3

พ.ศ.2554 ผู้บังคับกองพันทหารราบที่ 3 กรมทหารราบที่ 3

พ.ศ.2557 เสนาธิการกรมทหารราบที่ 3

พ.ศ.2559 ผู้บังคับการกรมทหารพรานที่ 26

พ.ศ.2561 เสนาธิการกรมทหารราบที่ 3

พ.ศ.2562 รองผู้บังคับการกรมพัฒนาที่ 2

พ.ศ.2563 รองผู้บังคับการกรมทหารราบที่ 13

ตำแหน่งปัจจุบัน

รองผู้บังคับการกรมทหารราบที่ 13